

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

III. De dispensationis vi amissa, & de ipsius expe[n]sis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

gradu committitur? Minimè; v.g. si dicatur esse in quarto, cum sit in tertio. Porro si duo non æqualiter distent à stipite, necessariò non est facienda mentio gradus propinquo-
 ris, modò tamen alter contrahentium non distet vno tantum gradu à stipite. Ordinarius quidem non expresso propinquo-
 ri gradu non debet in foro externo dispensationem admitt-
 ere donec litteræ declaratoriæ afferantur.

26. *Requiro, quid seruandum, dum aliqua dispensatio de Pontificis mandato expenditur?* Requiritur, vt qui rescriptum Apostolicum debet expedire, ad confessiones sit ab Ordinario approbatus: vt sit Doctoratus laurea insignitus: vt habeat iustam causam dispensandi: vt rei veritatem, nisi notoria sit, vel aliunde constet, ab ipso pœnitente diligenter inquireat: vt Confessarius, cui rescriptum Apostolicum exhibetur, ad dispensandum. v.g. in Matrimonio, non dispenset, nisi impedimentum sit occultum, id est, nisi ignoretur à maiori viciniae parte, vel parochiæ, vel oppidi, vel Collegij, vel Monasterij: vt præcedat confessio dispensationem; quoribus hoc à rescripto iubetur: vt denique confessarius talia pia opera imponat, qualia prudenter imponenda iudicauerit. v.g. in dispensationibus ad contrahendum matrimonium obtentis ratione delicti, imponenda est corporalis pœnitentia, aut menstrua confessio, quæ quidem fieri poterit quacunque Mensis die. Confessarius autem, cui datur facultas dispensandi circa matrimonium, curare debet ante dispensationis executionem, vt coniuges separentur, si id sine scandalo præstari possit. Denique vt ipsi coniuges certiores sint de consensu snullitate. Et literas dilacerare debet quoties in privilegio præscribitur literas dilacerari: & pro dispensatione nihil omnino exigere.

C A P V T III.

De dispensationis vi amissa, & de ipsius expensis.

§. I. 27. *Quænam modis vim suam amittit Dispensatio? Aut Visamissa dispensationis.* **Q**uæssatione causæ, aut morte concedentis, nondum effectu adimpleto, renunciatione, reuocatione, modò non sit. Dispensatio absolutè sine limitatione concessa. Dicitur, *cessatione causa*; quia cessante causa finali, seu motiua dispensationis, post obtentam ipsam, & nondum executioni mandata-

tam, probabile est, etiam ipsam dispensationem cessare. De-
legatusque ad dispensandum, non potest validè dispensare,
si post indultum sibi concessum cessavit causa iusta dispen-
sandi. Hinc colligo obtinentem dispensationem come-
dendi carnes tempore ieiunij ob infirmitatem, ea cessante
teneri à carnibus abstinere. Item obtinentem dispensatio-
nem in aliqua lege humana, vel diuina, peccare tali vtendo
dispensatione, postquam transacta est dispensationis causa.
Quid si dubietur, num causa dispensationis cessauerit? Præ-
sumitur non cessasse, & consequenter valida est dispen-
satio.

28. *Num dispensatio executioni mandata cessat causa ces-*
sante, aut potest reuocari? Minimè. v.g si iusta de causa con-
cessa sit dispensatio ad contrahendum matrimonium, & vi
talis dispensationis sit matrimonium contractum, non ces-
sat dispensatio, licet contracto iam matrimonio cesset causa
dispensationis.

29. *Quidnam efficit dispensationis renunciatio?* Efficit
planè, vt dispensatio, quæ nondum executioni mandata fue-
rat, vim suam amittat, si renunciatio acceptetur à dispen-
sante. v. gr. Antonius obtinuit dispensationem ducendi in
matrimonium consanguineam, sed ante contractum matri-
monium cedit dispensationi, dispensatio cessat, si cessio, seu
renunciatio dispensationis à dispensante acceptetur. Hinc
patet, dispensatum posse dispensationi renunciare antequam
fortiatur effectum. Et qui proposuit non vti dispensatione,
aut illi renunciare, potest ea vti, vel renunciationem reuo-
care, si eam Superior nondum acceptauit.

30. *Quid de Expensis dispensationis?* Dispensatio impe- §. 2.
tranda illius expensis, qui onus illius impetrandæ suis sum- *Expensa*
ptibus in se suscepit. Quando tamen præcessit consensus *dispen-*
tacitus; vel expressus impetrandæ dispensationis, & alter *sationis.*
onus illius impetrandæ suis sumptibus liberaliter in se non
suscepit, dispensatio communibus expensis impetranda est.
Et qui obtenta de communi consensu dispensatione, iniuste
renuit matrimonium contrahere, tenetur ad integras di-
spensationis expensas; qui verò iuste renuit absque alterius
culpa, tenetur solum ad partem expensarum; quod si renuat
ob alterius culpam, videlicet ob iniustam, & iniuriosam al-
terius actionem, ad nullas tenetur expensas: sed alter, qui
causam resiliendi dedit, ad integras tenetur. Vnde sequitur
eum, qui resilit à promissione matrimonij ob superuenien-
tem in altero contrahente notabilem deformitatem, non
teneri

teneri integras dispensationis expensas solvere, sed tantummodo partem. Vir item qui fornicatus est ante promissionem matrimonij, non tenetur ad integras expensas, si sponsa obtenta dispensatione, nolit cum eo contrahere, cognita illius fornicatione; quia fornicatio sponsi antecedens promissionem matrimonij non est sponsæ iniuriosa. Ille denique, cuius culpa post matrimonij promissionem contrahitur impedimentum dirimens, tenetur, si possit propriis expensis dispensationem obtinere, ut sponsalia perficiantur.

CAPVT IV.

Praxis circa materiam de Dispensationibus ex Doctoribus Societatis IESV.

- §. I. 31. **D**ispensationem fieri debere ex causa dixisti: rogo, De dispensatione in cap. 4. *an facta in lege propria, vel inferioris sine iusta causa, valida sit? Invalidam Vasquez, asseruit 1. 2. tom. 2. d. 178. At tanti viri venia contrarium affirmari; quia lex ex communi ferentis, vel eius superioris voluntate pendet, qui pro in te ni. potest eam tollere, ac relaxare.*
- Vasq. 32. *Num sit peccatum mortale, dispensationem concedere, Granad. seu impetrare, eaque uti sine iusta causa? Granado Affirmat Sanch. At Sanchez de Matrim. tom. 3. disq. 18. num. 10. probabile putat, nec esse veniale peccatum uti dispensatione, obtenta sine causa; quia iam lex relaxata est, unde nec ad veniale remanet obligatio. Concedere autem, aut impetrare sine causa Granad. veniale alij solummodo putant. In graui dispensatione Granadum sequor com. 7. tract. 3. §. 2. d. 17. sect. 3. n. 24. mortale esse putantem.*
- Sanch. 33. *Dubitat Prælati de iustitia dispensationis: potest ne licite concedere? Potest, quia in dubio in benigniorem partem inclinandum. Sanchez summ. tom. 2. lib. 4. cap. 45. num. 10.*
- Salas. 34. *Valida ne dispensatio inferioris in lege superioris causa non iusta, si bona fide facta sit? Negat Salas de leg. disq. 10. sect. 4. n. 35. quia bona fides non potest acta aliâ nulla valida reddere. At Sanchez de Matr. tom. 3. lib. 8. d. 17. num. 8. docuit valere; quia talis præsumi debet Papæ intentio circa suas leges, & Dei erga suas.*
- Azor. 35. *Intta adest causa, sed non præcognita: valida ne dispensatio? Negat Azorius part. 1. lib. 5. cap. 15. quas. 9. & 10. quia*